

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอันจำเป็นในการดำรงชีวิต ซึ่งมนุษย์ที่ขาดการศึกษา ในภาพรวมจะทำให้เป็นคนด้อยคุณค่า สูญเสียสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์พึงมีและสูญเสียคุณภาพ แห่งชีวิตในช่วงชีวิตหนึ่งแห่งมนุษย์เกิดมาแล้วควรได้รับ ในภาพรวมของประเทศที่ประชาชนได้รับการศึกษาต่ำ จะประสบกับความยากจน ขาดความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาประเทศของตนไปสู่ ภาวะที่ดีกว่าจะตกอยู่ในวงจรที่อ่อนแอ เพราะขาดความสามารถในการแก้ปัญหาและการพัฒนา การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลตลอดชีวิต การศึกษาจะมีความสำคัญและมีประโยชน์มากนั้น จะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ ช่วยให้ผู้ที่มีความฉลาด สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็น ประโยชน์และมีจิตสำนึกทางสังคมในอันที่จะช่วยกันสร้างสังคมให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน การศึกษาในประเทศที่ผ่านมานอกจากจะไม่สร้างให้คนเก่งและฉลาด ในการมองการณ์ไกลรวมทั้ง ไม่ได้สร้างให้คนมีจิตสำนึกทางสังคมที่เป็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แล้วยังมีบทบาทที่สนับสนุน แนวทางการพัฒนาประเทศแบบเน้นความเจริญเติบโตทางวัตถุ และเน้นการบริโภค ซึ่งเป็น การนำไปสู่วิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 2)

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความ จำเป็นอย่างยิ่ง การรู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัว ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 1) การดำเนินการ จัดการศึกษาต้องเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนั้นการศึกษาจึงจำเป็นต้อง วางแผนเพื่อให้โอกาสและเพื่อลงทุนทางการศึกษาให้กว้างขวางที่สุด ในขณะเดียวกันก็ต้องปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และคิดเป็น เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อประโยชน์และการพึ่งพาตัวเองทางเศรษฐกิจ (เกษม วัฒนชัย. 2545 : 2-3)

บทบาทในการจัดการศึกษาที่ผ่านมาเดิมเป็นหน้าที่ของรัฐในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 รัฐจะต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คุณธรรม ปรับปรุง การศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความรู้ จิตสำนึกที่ ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้รัฐยังต้องส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้ง

แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ แหล่งเรียนรู้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 25) สมัยรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ด้านการศึกษา ความว่า “เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและทั่วถึงโดยคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ เน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น(สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : 4)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษา และการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น โดยกำหนดในมาตรา 80 (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และมาตรา 289 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษา ของชาติ และคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นประกอบกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 19 (9) บัญญัติให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2550 : 8)

ปัญหาการจัดการศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ติดตามผลการปฏิรูปการศึกษา 9 ปีที่ผ่านมา พบว่า ในด้านคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา มีสถานศึกษาขึ้น พื้นฐานจำนวนมากที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของ สมศ. ในรอบแรก และพบว่า ประสิทธิภาพของผู้เรียนในวิชาหลัก มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขึ้น พื้นฐานจำนวน 22,425 แห่ง มีถึงร้อยละ 79.7 ที่ได้มาตรฐาน และร้อยละ 20.3 ที่ต้องได้รับการพัฒนาปัญหาการดำเนินการเนื่องจากความไม่พร้อมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาปฐมวัย เด็กที่เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับออกกลางคันมาก การให้บริการการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ยังไม่ทั่วถึง

ในด้านการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ ให้มีความรู้ ความสามารถและมีปริมาณเพียงพอ ที่ผ่านมาพบว่า มีปัญหาครูสอนไม่ตรงวุฒิ การขาดแคลนครูในบางพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ในด้านการพัฒนาครู พบว่า ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง และขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพียงพอ ในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาพบว่ามีปัญหาการดำเนินการเนื่องจากขาดการพัฒนาเนื้อหาผ่านสื่อที่มีคุณภาพ มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ล้าสมัย (แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง. 2553 : 7 - 9) เมื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีปัญหาจึงมีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขึ้น ซึ่งทำให้ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาทราบจุดเด่น จุดด้อย โอกาสและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ตลอดจนสถานภาพของสถานศึกษาที่ตนเองสังกัดอยู่ ช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องจากทุกคนต่างทราบดีว่าปัญหา อุปสรรค และจุดด้อยของโรงเรียนมีอะไร ดังนั้นจึงมีการหามาตรการรองรับไว้ช่วยหน้าก่อนการดำเนินงาน ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมและโครงการที่เลือกมาปฏิบัตินั้นเป็นกิจกรรมและโครงการที่จำเป็นเร่งด่วน ซึ่งผ่านการจัดลำดับความสำคัญมาแล้ว และสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา นอกจากนั้นการปรับเปลี่ยนทิศทางของการทำงานเป็นไปอย่างถูกต้อง มีเหตุผล รวมทั้งก่อให้เกิดการประสานงานกันในการดำเนินงานตั้งแต่ร่วมคิดร่วมวางแผนการดำเนินงานไปทิศทางเดียวกัน (รังสรรค์ มณีเล็ก. 2545 : 31 - 32)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551ก : 41 - 54)

สภาพและปัญหาในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดประชุมระดมความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิเชิต ฤทธิรัฐกุล กล่าวว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานด้านอื่นมากกว่าความสำคัญด้านวิชาการ ส่วนด้านผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดวิสัยทัศน์ต่อการจัดการศึกษา ระบบการบริหารงานยังขาดประสิทธิภาพ ด้านสถานศึกษายังพบว่าผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์และความมุ่งมั่น รวมทั้งสถานศึกษาบางแห่งไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลาน และ

เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาอย่างเดียว อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 1)

สภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีมาตรฐานด้านปัจจัยอยู่ในระดับดีถึงดีมากในขณะที่มาตรฐานผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อยกระดับมาตรฐานด้านผู้เรียนให้เพิ่มสูงขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ถึงแม้ว่าท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่ต้องดำเนินงานจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่การที่หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษายังเดิม ไม่ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อม และสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบแนวทางที่ถูกต้องชัดเจนในการบริหารจัดการศึกษาแก่ท้องถิ่น จึงเป็นปัญหาต่อการที่ท้องถิ่นจะรับผิดชอบจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้โดยสมบูรณ์ และมีคุณภาพมาตรฐานตามที่สังคมและประเทศชาติพึง (แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2551 – 2554 : 1)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดเดิมมี 15 โรงเรียน และมีโรงเรียนที่ถ่ายโอนอีก 8 โรงเรียน รวมโรงเรียนที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 23 โรงเรียน ที่ผ่านมาสภาพการจัดการศึกษา พบว่า จุดอ่อนของระบบการศึกษายังมีปัญหาด้านมาตรฐานผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ดี ทำให้มาตรฐานการบริหารงานด้านการศึกษาค่อนข้างต่ำ การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังจิตสำนึกในเอกลักษณ์และค่านิยมความเป็นไทยให้กับเด็กและเยาวชนขาดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย จึงทำให้มีปัญหาการจัดการศึกษาตามมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษา และแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่างๆ และเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 1-3)

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ จึงนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ทั้งในแง่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยังไม่มีความวิสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญ

ที่จะต้องมีการศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นแนวในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการวิจัย

แผนยุทธศาสตร์ เป็นวิธีการที่สำคัญเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำองค์กรไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งทราบถึงข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ในการวางแผนและพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้มีคุณภาพต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

ครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 529 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2554 หาได้โดยใช้สูตรการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 228 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

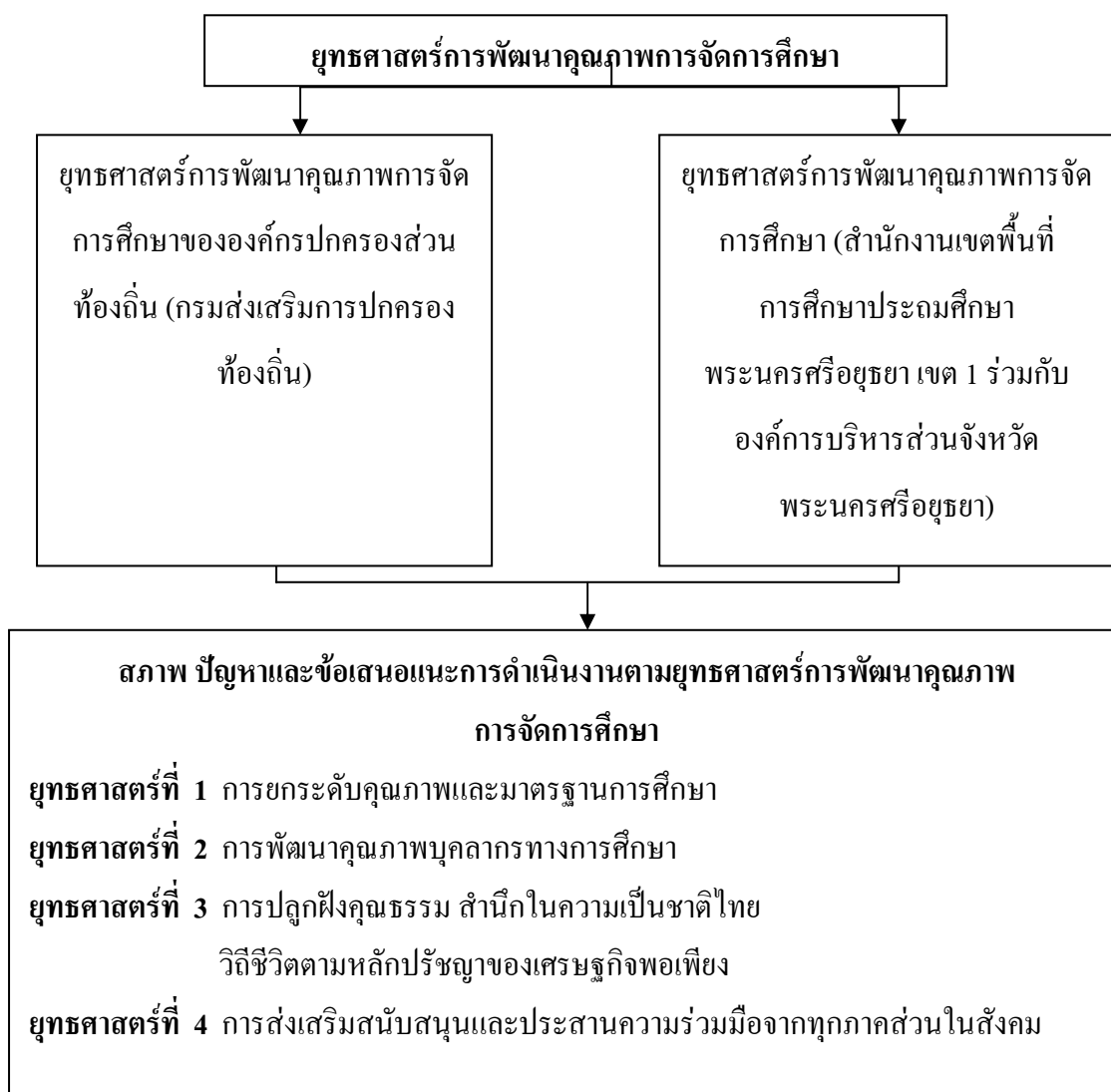
3.1 สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.2 ปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.3 ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2551 - 2554) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณากรรมการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1) มาสังเคราะห์ได้เป็นกรอบแนวคิด ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง วิธีการที่สำคัญเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำพาองค์กรไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง แนวทางการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วย การพัฒนาระบบบริหารจัดการการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาครูและบุคลากร และดำเนินงานตามภารกิจและขอบข่ายงานโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคูณภาพของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปลูกฝังคุณธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทย วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรอบรู้ รอบคอบ และขณะเดียวกันต้องมีสำนึกในคุณธรรม อนุรักษ์ความเป็นไทย มีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และยึดหลักการดำเนินชีวิตในความพอดีและความสมดุล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม หมายถึง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม หมายถึง กระบวนการที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดแก้ปัญหา โดยมีการประชาสัมพันธ์ การติดต่อประสานงาน และสร้างเครือข่ายหน่วยงานอื่นเพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้ง 4 ยุทธศาสตร์

ปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ขัดขวางการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมาย ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้ง 4 ยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษา การปลูกฝังคุณธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทย วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ตามหลักการบริหารวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติตามแผน ขั้นตรวจสอบผล ขั้นการปรับปรุงแก้ไข

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2554

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้คาดหวังผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการบริหารจัดการในด้านการศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูนำแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียน
2. ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปจัดอบรม ประชุมสัมมนา
3. โรงเรียนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาสามารถนำยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ไปใช้ในโรงเรียนหรือหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น